У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 1, 1971 No. 161. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 31 серпня 1971

У ТРЬОХ СУСІДНІХ СТЕЙТАХ — Нюйоркському, Ню Джерзі й Коннектікаті зростає безробіття, яке негативно відбивається на населенні і на всьому житті стейтів. У Нюйоркському стейті безробіття досягло 5,7 відсотка і є найвищим від 1964 року, в стейті Ню Джерзі є тепер 7,4% безробітних, а в Коннектікаті 9,4 відс. з усіх працюючих не мають де заробити. Безробіття автоматично викликає нові видатки на суспільну допомогу, а стейтові скарбниці мають труднощі, бо до них зменшуються податкові надходження.

ТРОПІЧНИЙ ШТОРМ „ДОРІЯ" НАРОБИВ шкоди в кількох стейтах, особливо в Ню Джерзі: поламав дерева, пошкодив деякі будинки, телефонічний зв'язок. У Бавнд Бруку, водою позатоплювало вулиці і там довелось евакуювати понад п'ятнсячі осіб.

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН перебуває тепер на короткому відпочинку в Каліфорнії. Минулого „вік-енду" він ловив рибу з борта яхти біля острова Св. Каталайни.

ПІСЛЯ ПІВГОДИННОЇ ПЕРЕСТРІЛКИ ПОЛІЦІЯ заарештувала в місті Готори у стейті Каліфорнія п'ятьох злочинців, які намагалися ограбувати крамницю із залишками військового майна. Четверо з затриманих, як виявилось, належать до „родини" підсудного Чарлза Менсона, обвинуваченого у вбивстві акторки Шарон Тейт.

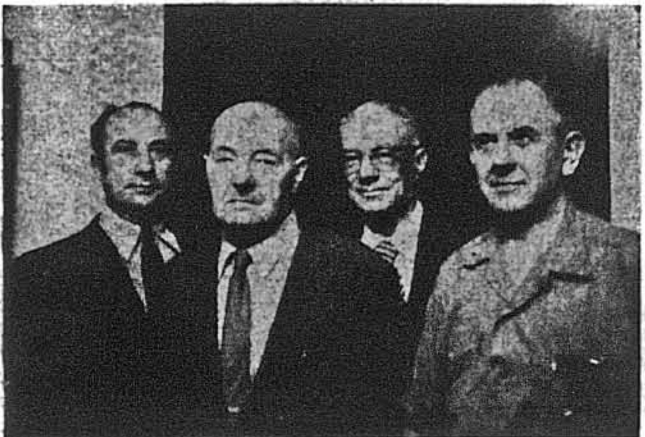
ПЕРШИЙ У СВІТІ КОРАБЕЛЬ з атомовим двигуном „Саванна" пішов „у відставку". Спершу він плавав, як пасажирський корабель, потім як товаровий, а тепер його взагалі вже не експлуатують, бо утримання виявилось занадто дорогим. „Саванна" була збудована в 1960 році.

БРИТІЙСЬКА СТЕЖА ВИПАДКОВО ПЕРЕСТУПИЛА кордон з Північної Ірляндії до Південної. Опинившись несподівано в південно - ірляндському селі, брітійські вояки стали предметом гнівної демонстрації автохтонних селян. Коли брітійські вояки таки вихопились до Північної Ірляндії, їх обстріляно почереэ кордон скорострільним вогнем. Один брітійський вояк згинув, другий був ранений.

ДО СХІДНЬОГО ПАКИСТАНУ ПРИБУВ американський сенатор Чарлз Персі з Чикаго. Він заявив, що індійсько - пакистанський конфлікт, який постав внаслідку кривавих репресій пакистанської армії супроти бенгальських автономістів, у зв'язку з чим понад сім мільйонів бенгальців втекли до Індії, — є сучасною найбільшою загрозою для миру в Азії. Сенатора Едварда Кеннеді, який хотів з такою самою інформаційною місією приїхати до Пакистану з Індії, пакистанський уряд не впустив до своєї держави.

ПОКІЙНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ НАССЕР ВПАВ жертвою фальшивої інформації, яку дав йому тодішній його прем'єр Алі Сабрі, нібито американський амбасадор Лушіюс Баттл погрожував Єгиптові репресіями за антиамериканські вуличні демонстрації. Нассер так цим розсердився, що виголосив різку й образливу для ЗСА промову. Близький співробітник покійного Нассера, видатний публіцист Мохаммед Хейкал виявляє це у своїх споминах, що їх лондонський часопис „Ди Санде Телеграф" закупив за 250.000 дол. Алі Сабрі стоїть тепер перед судом за державну зраду.

Володимир Назаревич відійшов на емеритуру після 20 років праці у „Свободі"

Все іде, все минає, проминуло й двадцять років праці Володимира Назаревича в експедиційному відділі в-ва „Свобода" і, відходячи на заслужену емеритуру, він не без жалю прощався із своїми товаришами праці в рідній установі. На фото — фрагмент із зустрічі на відхіде. Стоять (зліва): керівник друкарні Анатоль Домарацький, новий емерит Володимир Назаревич, ред. Іван Кедрин та наступник п. Назаревича в експедиційному відділі Орест Пітьо.

Джерзі Сіті. — Хто каже, що це вже 20 років? Мені здається, що це було вчора!" — говорив не без зворушення відомий наш громадянин, колишній четар Українських Січових Стрільців, Володимир Назаревич, як минулої п'ятниці, 27-го серпня, представники УНСоюзу та працівники В-ва „Свобода" прощали його спільним полуднем з відходом на заслужену емеритуру після двадцяти років його праці, початково на становищі співпрацівника й опісля завідуючого експедиційним відділом В-ва „Свобода". Вол. Назаревич це вже четвертий з черги працівник Вва „Свобода", який в останніх роках відійшов на емеритуру. Першим був довголітній працівник друкарні Яків Кулинич, після нього відійшов також працівник друкарні Володимир Кушнір, а в жовтні минулого року відійшов довголітній працівник редакції, відомий літературознавець і автор д-р Лука Луців. Три останні — це активні учасники Визвольних Змагань в рядах Українських Січових Стрільців, а д-р Луців і п. Назаревич навіть разом ділили воєнську долю й недолю. Від УНСоюзу „активно". бо відповідним чеком дякував п. Назаревичеві за віддану довголітню працю головний предсідник Иосип Лисогір, від видавництва бажав йому всіх благ та на многих літ ред. А. Драган, дружні побажання, пошану і вдячність за співпрацю висловив від колег праці ред. Іван Кедрин, а всі відспівали йому „Многоліття". Новий емерит „Свободи", п. Володимир Назаревич, дякував за побажання та пам'ятки, найкраще згадував довгі роки своєї праці у своїй установі та для добра своєї громади і свого народу.

УКРАЇНСЬКЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВТРУЧАННЯ РОСІЙСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ

Торонто. — У зв'язку ц тим, що Собор Російської Православної Церкви, який відбувся при кінці травня і на початку червня 1971-го року в Загорську біля Москви, між іншим, поновно підтвердив ліквідацію Української Католицької Церкви, як і зробив постанову, щоб змінити заходи для підпорядкування під організаційну зверхність Московської Патріярхії і Українську Автокефальну Православну Церкву, яка існує у вільному світі, Головна Управа Українського Євангельського Об'єднання, яке відбулося 24-го липня 1971-го року в Торонті, Канада, постановила рішуче запротестувати проти втручання Російської Православної Церкви в життя і працю інших Церков та в релігійне життя неросійських народів" — сказано в окремому повідомленні в цій справі. Як уже свого часу інформовано, подібно рішуче становище прийти втручання Московської Патріярхії в справи українських Церков зайняли Консисторія Православної Церкви в ЗСА та Ієрархії Української Католицької Церкви в ЗСА. У повідомленні Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, що його підписали президент Об'єднання Володимир Багрій і секретар Консисторії Української Євангельсько-Реформованої Церкви в екзилі пастор Володимир Боровський, в дальшому сказано:

„Для нікого не є ніяким секретом, що ця Російська Православна Церква є у важкій залежності від атеїстичної влади, яка керується відвічними імперіялістичними і колоніяльними аспіраціями кремлівських володарів, незалежно від того, якого кольору вони не були б. Відділивши Церкву від держави і поборюючи її всякими найбільш нехристиянськими

(Закінчення на стор. 3-ій)

Президент Ніксон відвідає Канаду і, мабуть, також Японію

Сан Клементе, Каліфорнія. — Із Загального Білого Дому повідомляють, що президент Ніксон відвідає весною 1972 року Канаду і що він „хотів би також поїхати до Японії". Подав таке повідомлення секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер, сповіщаючи водночас, що бажання президента Ніксона відвідати Японію в ближче невизначеному часі в майбутньому покищо не є зобов'язуючим. Евентуальна подорож президента Ніксона до Японії мала б відбутися перед його вже заповідженими відвідинами в комуністичному Китаю. Про відвідини президентом Ніксона Канади повідомив також канадійський прем'єр Трудо. Відвідини Ніксона в Канаді і в Японії мали б на меті наладнати взаємини з двома найбільшими торговельними партнерами ЗСА, які останнім часом зокрема у висліді економічних заходів американського уряду, в першу чергу встановлення 10 відсотків додаткового мита на імпортовані товари, видатно погіршилися. Запрошення відвідати Канаду було передане президентові Ніксонові канадійським прем'єром Трудо ще під час відвідин останнього в грудні 1969 року у Вашингтоні і тепер президент Ніксон прийняв його у принципі. Представники канадійського уряду і канадійської індустрії затриважені економічними заходами уряду ЗСА, особливо ж тому, що 69 відсотків усього експорту Канади йде до ЗСА й економісти обраховують, що яка четвертина з цих імпортованих до ЗСА товарів буде обкладена додатковим 10-відсотковим митом. І канадійський і японський уряд вражені, що уряд президента Ніксона не поінформував їх своєчасно й ширше про свої найближчі пляни, зокрема про намагання наладнати взаємини із комуністичним Китаєм, та про свої заходи для стабілізації доляра й оздоровлення американської економіки.

Нова економічна програма причиниться до збільшення національного прибутку і кількости затруднених

Вашингтон.— Голова економічної ради президентських дорадників Пол В. МекКрекен передбачає, що нова економічна програма уряду президента Ніксона збільшить на яких 15 більйонів долярів загальний національний прибуток ЗСА вже в найближчому році і дасть працю яким 500 000 особам. Загальний національний прибуток збільшиться, згідно з передбачуванням МекКрекена на 24 більйони долярів, але ця суму буде зменшена на 9 більйонів долярів в наслідок федерального видатку вання. Збільшення національного прибутку буде зумовлене головним чином у висліді раптового зросту продукції у ЗСА. Водночас із цим МекКрекен подав до відома, що після встановленого тепер 90-денного замороження цін і заробітних платень буде започаткована нова програма економічної дії з менше суворими обмеженнями. Під сучасну пору уряд обмірковує різні можливості й аспекти дальшої господарської дії, спрямовані передусім проти нової хвилі інфляції. Після періоду замороження, буде встановлена окрема рада для координування усієї політики цін і заробітних платень. Щодо плянованої контролі прибутків, то згідно зі ствердженням МекКрекена, вона буде проводитися головно з допомогою податкових засобів.

Відбудеться Крайовий З'їзд Братства Дивізійників

(вбб) Братство кол. Вояків 1-ої Дивізії Української Національної Армії в ЗСА відбуде Крайовий З'їзд на Оселі „Верховина" в Глен Спей у днях 4-6 вересня ц.р. Ділові наради З'їзду розпочнуться в суботу, в год. 2-ій після полудня, й мають закінчитися до 7-ої год. вечора. Після вечері — Дивізійна Забава з мистецькою програмою, при звуках оркестри Богдана Гірняка.

В неділю, 5-го вересня, в год. 9:30 ранку — Апель колишніх Вояків Дивізії, Служба Божа й Панахида біля Могили Героїв. В год. 1-ій — бенкет, а в 5-ій після полудня висвітлення фільму з воєнських могил в Італії. На понеділок, 6-го вересня, передбачені товариські зустрічі, передання діловодства та від'їзд учасників З'їзду.

Передбачується, що крім делегатів Станиць Братства у З'їзді візьмуть участь численні гості й дивізійники не тільки з різних місцевостей ЗСА, але теж і з Канади, де є осідок Головної Управи Братства.

Опозиція збільшила число своїх послів у парляменті Південного В'єтнаму

Сайгон. — За вислідами минулонедільного голосування на 140 послів південно-в'єтнамського парляменту з-посеред усіх 159 — президент Нгуєн Ван Тіє розпоряджатиме більшістю, але вони значно скорчились, бо опозиція поважно збільшила свій стан посідання. Дотепер відомо, що обрано 59 прихильників існуючого режиму, 32-ох опозиціоністів, 3-ох незалежних і 47 осіб, про яких не відомо, куди вони приєднаються. У густо заселеній дельті Меконгу вибрано 70-хвилинну розмову з президентом Тіє, але в 5-ох північних провінціях опозиціоністи здобули 17 мандатів на всіх 24. У другому найбільшому після Сайгону південно-в'єтнамському місті Дангу опозиціоністи здобули 13, а може й більше. Управненими до голосування було понад 7 мільйонів осіб. До голосування пішло більше в'єтнамців, ані ж передбачували оптимісти, бо 78.5 відсотків управнених. Зловживань начебто не було; два видатні південно-в'єтнамські діячі, критики президента Тіє, які перепали у виборах, зголосили відклик, закинувши даним провінційним адміністраторам, що вони пофальшували вибори, що поліціянти били їх прихильників та ходили від дому до дому залякуючи людей. Американський амбасадор Елсворт Банкер знову перевів 70-хвилинну розмову з президентом Нгуєном Ван Тіє, який заявив, що він все одно кандидатиме у президентських виборах 3 жовтня ц. р., хоч два його суперники відкликали свої кандидатури, заявивши, що не хочуть кандидувати в умовинах фальшування виборів.

Ніксон особисто причинився до успіху переговорів з СССР про Берлін

Бонн. — Західньо-німецька преса, покликуючись на західні дипломатичні кола, повідомляє, що головну заслугу в успіху затяжних розмов амбасадорів трьох західніх великодержав із Совєтами має президент Ніксон. Коли совєтський амбасадор у Східній Німеччині Пйотр Абрасімов заявив у жовтні минулого року, що справа транспорту до Західнього Берліну й відвідин західніх берлінців до у східньому Берліні належить до „суверенних" прав Східньої Німеччини, Ніксон заявив совєтському міністрові закордонних справ Андреєві Громикові, що Америка не може погодитись на таке становище і що порозуміння в справі Західнього Берліну необхідне для справи миру в Европі. Після того Москва дала доручення Абрасімову змінити своє становище в переговорах чотирьох амбасадорів. Ті переговори розпочались 26 березня 1970 року після того, як у лютому 1969 року Ричард Ніксон, під час своїх відвідин у Західньому Берліні, заявив, що настала пора закінчити холодну війну довкола Берліну і перейти до нарад, як відпружити ситуацію та облегшити життя мешканців Західнього Берліну.

Японія передбачує для себе важкі часи і вимагає від земляків жертвенности

Токіо. — Японський міністер фінансів Мікіо Мізута заявив 29-го серпня своїм землякам, що треба приготовитись на важкі часи, в яких японці мусять виявити терпеливість у пожертвах, щоб Японія була сильною. Японський міністер перевів дискусію за столом з кількома іншими найвидатнішими економістами й господарниками і та їхня дискусія була передавана через радіотелевізію. Однаково Мізута, як його розмовники признавали, що треба сподіватися, що час надзвичайного економічного розвитку й добробуту Японії минув і що треба переставити всю японську економіку на нові рейки, як на будову шкіл, доріг і інші внутрішні потреби. Вони признали, що помилкою було наставляти всю економіку виключно на закуп сировців та розвиток промислу і експорт готових виробів, як теж помилкою було скеровувати одну третину всього експорту до Америки. Названий японський економіст ствердив, що треба буде сплатити й проголосити цілість нової економічної політики, так, як це зробив президент Ніксон. Мікіо Мізута — після довгого вагання й зволікання — проголосив під кінець минулого тижня також „пливкість" курсу японського єна. Коли офіційний твердий курс єна був в релляції 360 єнів за один долар, то в минулу суботу платили в Токіо вже тільки 341.50 єнів за доляра. Ціло американської нової економічної політики є, що ще більше „подорожчав" єв, щоб японські товари стали дорожчими і тим самим дешевшими американські, які могли б мати легший доступ на закордонні ринки.

У Москві розкидувано летючки в обороні В. Мороза

Ню Йорк. — Як подає нюйоркське „Новое Русское Слово" з 30 серпня, редакція цієї газети відвідав минулого тижня Віх Вен Брантегем, член бельгійської студентської організації, що веде ідейну боротьбу з диктаторськими режимами. Брантегем розповів, що в липні 1970 р. повіз з собою до Москви 3 000 надрукованих в Бельгії летючок, озоблених портретами ген. П. Григоренка, Галанського, Габая, Роллана Кадієва і Валентина Мороза. В театрі опери він прикував себе наручниками до поруччя, а потім кинув униз ті летючки, вигукуючи: „Свободу борцям за права людини!" Люди кинулись розхапувати летючки. За кілька хвилин міліціонери підбігли до Братегема. Якась жінка, що стояла поблизу нього, крикнула по-англійськи: „Не противляйтесь. Ваша демонстрація мала повний успіх. Якщо спротивлятиметесь, вони вас будуть бити".

В Лефортовській тюрмі слідство вела досвідчена чекістка Людмила Акімова, яка спеціялізувалась на справах „дисидентів". Вона умовляла Брантегема „розкаятись". На допитах, крім неї, завжди був присутній офіцер КГБ. Брантегема в тюрмі відвідував представник бельгійської амбасади. На суді Брантегем оправдував свої дії, як законні, бо вони, мовляв, спиралися на статті 125 совєтської конституції і на Декларації прав людини. Проте, суд засудив його на один рік ув'язнення на суворому режимі. 21 лютого бельгійському студентові прочитали пітписаний Підгорним декрет про помилування „з мотивів людяного відношення". Того ж дня його відвезли на летовище Шереметьєво, звідки літаком дістався він додому.

УКРАЇНЦІ В КАНАДІ ГОТУЮТЬСЯ ДО 10 КОНГРЕСУ КУК

о. прелат д-р Василь Кушнір

Вінніпеґ.—Українці Канади розпочали підготову до 10-го Конгресу Комітету Українців Канади, КУК, найвищої політично-громадської української репрезентації в цій країні. Конгрес триватиме від 8-го до 11-го жовтня, відбуватиметься у Вінніпезі, і там сподіваються прибуття біля 600 делегатів та понад 100 гостей. Програмові доповіді виголосять проф. Б. Боцюрків з Оттави і проф. Ю. Даревич з Торонта. У конгресовому концерті візьмуть участь відомий піяніст Роман Рудницький і солістка Метрополітальної Опери в Ню Йорку Іванка Мигаль.

Конгрес розпочнеться вранці 8 жовтня реєстрацією делегатів, тоді ж відбудеться пресова конференція; на 9-ту ранку призначено офіційне відкриття із словом президента КУК о. д-ра Василя Кушніра. Потім будуть привіти від посадника Вінніпеґу, прем'єра Манітоби, і далі ділова частина, з вибором Президії та Комісій, прийняттям Конгресового Правильника, звітами членів Екзекутиви, різних Комісій, Шевченківської Культурної Фундації та ін. Після обідньої перерви—дальші звіти, уділення абсолюторії, дискусія над пляном праці КУК, о 7.30 вечора—бенкет у 30-ліття КУК, на якому виступить з промовою прем'єр-міністер Канади П. Е. Трюдо та відбудеться вшанування губернатора д-ра С. Воробця. У неділю після вранішніх Богослужень, від 10 год. розпочнеться праця Комісій і паралельні конвенції. У понеділок 11 жовтня дискусія над звідомленнями, прийняття Резолюцій, схвалення Статуту, вибір Президії КУК. Після полудня відбудеться інсталяція новообраного Проводу КУК, вручення Шевченківських медалей і закриття 10-го Конгресу КУК. Складові Організації й Відділи КУК мають негайно прислати до Централі КУК списки делегатів; великі складові Організації можуть прислати не більше як 100 делегатів, менші численно-не більше як 50 делегатів. Всі видатки делегата дорівнюють 15 долярам, але на концерт вступ коштуватиме окремо, від 3 до 5 дол. Всіх делегатів прохається прислати даток на Національну Вкладку, або ж на Харитативно-Освітній Фонд.

ТУСМ продовжує акцію в обороні Мороза

Кембридж — (Л.Л.) В п'ятницю, 20-го серпня 1971 р. з ініціятиви тусмівців, студентів учасників українських курсів Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті, поширено англомовні наліпки „звільніть Мороза — оборонця людських прав в Україні" по університетських будинках в Гарварді. Це дальша акція з метою зацікавити американців в справі оборони Валентина Мороза.

Ще в осени минулого року Управа ТУСМ постановила була провадити акцію вспраі Мороза, якого заарештовано вперше в 1965-му році, а пізніше знову в 1970 р. на 6 років спецтюрми, на три роки таборів особливого режиму і на п'ять років заслання. Зимою відбулися дві демонстрації ТУСМ-у, одна в Ню Йорку, а друга в Чикаго. Щоб дальше проводити цю акцію, Головна Управа ТУСМ-у вибила ці наліпки в англійській мові „Фрі Мороз". Ці наліпки вже були розкинені поодинокими осередками ТУСМ-у в їх місцевостях.

Проф. Яр. Рудницький доповідав на Міжнародному Науковому Конгресі

Монтреал (Вк).—В днях 22-28 серпня відбувся в приміщеннях Монтреальського (французького) й МекҐільського (англійського) університетів Сьомий Міжнародний Конгрес фонетичних наук з участю понад 500 фахівців із 25 країн. Вперше в історії цих конгресів у склад Організаційного Комітету входив українець-проф. Яр. Рудницький із Манітобського університету в Вінніпезі, а в склад Допоміжного Місцевого Комітету панна Діяна Масна з університету МекҐіл у Монтреалі. Крім представлення на одній із сесій Конгресу й участи в дискусіях, проф. Рудницький виголосив наукову доповідь про „фонетичні й фонологічні аспекти глибинних структур", у яку включив матеріял із української мови, в тому зміни т. зв. сандгі (міжслівної фонетики). Української тем'тики торкалася теж доповідь проф. Річарда С. Деармонда з Сімон-Фрейзерського університету в Канаді на тему „фонологія експресивних форм в українській мові". З уваги на відсутність доповідачів з України (всі підсовєтські делегати „захворіли" й не приїхали на конгрес) доповіді професорів Рудницького й Деармонда мали окреме значення для славістичної тематики конгресу, в тому для української фонетики й фонології. Вони будуть надруковані в конгресовій книзі „Просідінґс" у близькому майбутньому.

В Монтреалі помер ред. Роман Пашківський

Монтреаль, Канада.—Ще у вівторок 17 серпня ц. р. помер тут—після довгої і важкої недуги відомий український журналіст і культурно-громадський діяч - Роман Пашківський. Народжений 1898 року на Борщівщині, Покійний був у роки Визвольних Змагань старшиною Армії УНРеспубліки, згодом співредактором офіцізу УНДО „Свобода" у Львові в 1922-1939 роках, редактором гумористичного журналу „Жорна" в 1933-1934 рр. та співредактором гумористичних журналів „Зиз" в роках 1923-1933 роках і „Комар" в 1935-1939. Сл. п. Роман Пашківський був організатором і керівником перших українських радіопередач у Львові, членом управи Товариства Українських Письменників і Журналістів (ТОПЖ). Осиротив доньку Христину замужем за Іваном Головінським із внучками Марійкою й Алянкою і брата Теофіля у Філядельфії, як також ближчу і дальшу родину в Канаді, в ЗСА і в Україні. Похорон відбувся в суботу 21 серпня із катедри св. Володимира й Ольги у Монтреалі на цвинтар „Всіх Святих".

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Угодівство і війна

Рівно 32 роки тому, 1-го вересня 1939 року німецькі панцерні дивізії перейшли польський кордон і одночасно на Варшаву та інші міста Польщі впали німецькі бомби. Це започаткувало другу світову війну, яка в Европі скінчилася щойно 7 травня 1945 року, а на Далекому Сході 14 серпня 1945р., коштувавши світові приблизно 17 мільйонів убитих тільки на бойовищах, покривши міста й села румовищами і принісши людству безмір горя. Звичайно, безпосередню вину за це несе Німеччина Гітлера, звана тоді Третім Райхом, яка сполучила державний експансіонізм, що шукав для німців „лебенсравму", з доктриною про вищість ґерманської раси, яка „повинна панувати у світі". Для свого походу проти Польщі Гітлер дістав від Сталіна „зелене світло": пакт Ріббентропа-Молотова з 24 серпня 1939 р. був насправді договоренням, що за невтральність СССР супроти походу Німеччини проти Польщі й Заходу — СССР дістане східні землі Польщі, заселені українцями, білорусинами й литовцями.

Друга світова війна була наслідком байдужности західнього світу до актів щораз більшої аroганції збоку гітлерської Німеччини. Правда, Версальський мир був несправедливий і держави Атлянти перетягли струну у відношенні до переможеної у першій світовій війні Німеччини. Але Німеччина перевела ревізію Версальського договору односторонньо й самочинно, — зайнявши збройно здемілітаризовану Надрайнщину, скасувавши постанови про обмеження німецького війська, провівши „аншлюс" з Австрією. Згода Британії й Франції на розподіл Чехо - Словаччини у ганебному Мюнхенському договорі 30 вересня 1938 була яскравим виявом слабости Заходу й безпосередньою заохотою до дальшого агресивного походу Німеччини.

Німеччина заплатила за свій імперіялізм катастрофою, яка по нинішній день виявляється в її поділі. Але другий агресор — Совєтський Союз — виграв на світовій війні, ставши небувалою до того часу потугою. І СССР перейняв ролю Німеччини Гітлера, як найбільший імперіялістичний агресор. Захід знову потурає тому імперіялістичному походові: признається факт підпорядкування Москві 6-ох европейських держав, насичування арабських країн совєтською зброєю і вояками, пенетрацію на всі моря світу. Потурання агресії — невідхильний вступ до війни. Совєти перетягнуть струну, і тоді мусить прийти до нового зудару — всупереч усій миролюбній фразеології.

Антирелігійна лихоманка

Доки репрезентант Ватикану збирається в дорогу до Москви для переговорів з безвірниками, маючи найкращу волю виторгувати для вірних в СССР бодай щось, у совєтській пресі в серпні знову зарясніло від антирелігійної писанини. Тон завдав ЦК КПСС через „Правду". У тій газеті, в числі з 18 серпня, з'явилась навіть передова, під заг. „Атеїстичне виховання". Там сказано: „Безкомпромісова боротьба проти релігійних поглядів, неспівмісних з матеріялістичним світоглядом, рішуче поборювання пережитків минулого — це найважливіша умова формування нової людини". Формування безвірника, таким чином, є одним із найважливіших завдань комунізму, який сам намагався стати вірою, але не став. „Правда" закликає письменників писати антирелігійні „художні" твори, партійних наглядачів закликає організовувати „нові народні свята", щоб у піснях колядкового типу співали не про Бога, а про партію і колгоспи; вимагає від учителів, щоб вони „ефективно виховували атеїстів".

У тій передовій в „Правді" зазначено, що „на Україні, в Татарії, в Московській, Ґорьківській і кількох інших областях", мовляв, ще добре виховують антирелігійні кадри викладачів - атеїстів, а ось у деяких інших районах СССР справи погані.

Три Церкви в Україні живуть немов первісні християни в Римі, у катакомбах: Українська Автокефальна Православна Церква, Акраїнська Католицька Церква, Українська Євангелицька Церква. Офіційно дозволена тільки Російська Православна Церква, але її цілковито контролює режим, і вона вихваляє режим, який заповзявся взагалі викоренити релігію. Немає статистичних даних, та з повідомлень совєтських газет видко, що цього року в Західній Україні окупант зачинив чимало церков, а ще більше — набудував „антирелігійних музеїв", часто таки в зачиненому примусово Божому Храмі. Людей зганяють на антирелігійні вечори, змушують слухати огидні лекції, важко оподатковують церкви і т. д., а віра — далі жива. Бо людина інтуїтивно тягнеться до Творця, так само, як мала дитина — до матері, як джерела свого існування.

Роман Рахманний

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГІДНОСТИ

Час від часу кожне суспільство переживає період деякої розгублености. Тоді не лише пересічній людині, а й керівним діячам здається, начебто вони втратили вітрила та керму і пливуть безвільно за незнайомою течією. В такій ситуації потрібно поставити перед очі суспільства виразний орієнтир — неначе палаючий маяк, що з берега показує мореплавцям безпечний шлях. Звичайно молоді люди потребують такого орієнтира, що спрямував би їхні зусилля в найконечнішому напрямі.

На мою думку, наша молодь (а втім, усе наше суспільство) в сучасну пору потребує такого орієнтира більш, ніж будь - коли. Вже не кажу про всю концепцію українства в сучасному світі, а тільки про потребу своєрідної точки тяжіння, що спрямовувала б щороку думки та діяльність як всередині нашого суспільства, так і перед лицем іншомовного оточення.

Поскільки українська національна гідність і далі є головним об'єктом ворожої пропаґанди, нам конечно зосередити увагу саме на зміцнення українського світовідчування, як рівновартісного з будь - яким іншим. 'Для цього конечно визначити День Української Гідности, що його відзначала б особливо українська молодь з приводу якоїсь маркантної події в сучасному житті українського народу.

Щоправда, є в нас рокові свята: роковини проголошення самостійности України 22 січня; відзначування пам'яті борців за волю України в травні та на Зелені Свята; крім того Свято Покрови стало днем збройної мислі та чину України. Однак, усі ці події приймають дедалі більш церемоніяльний характер і, в мисленні молоді, належать до далекого минулого, що ним живе старша громада.

Донедавна ще роковини бою під Крутами (29 січня) мобілізували нашу молодь до активних виступів як на українському, так і на іншомовному форумах. Але й ця подія стає дедалі більш історичним епізодом, що не всилі порушити почуттів наймолодшого п о к оління так, як він порушував їхніх попередників. Крім того, цій події зайво надано трагічного й помилкового характеру, хоча бій під Крутами був конструктивним явищем у тогочасній складній ситуації Української Народної Республіки і мав позитивні наслідки для держави.

З практичної точки зору, роковини Крут припадають у дуже невигідний час. Поперше, суперничають з роковинами державности. Подруге, в таких країнах, як Канада, З'єднані Стейти Америки, Англія та Франція не легко притягнути численні маси студентів для зовнішніх акцій з уваги на зимову пору та студійні умови. Напевно в іншій порі року можна на таку демонстрацію молоді в будь - якій столиці притягнути тисячі людей замість кількасот.

Іскра гідности

Тепер є прекрасна нагода визначити День Української Гідности на середину листопада, коли студентська молодь має ще відносно багато вільного часу, а погода сприяє зовнішнім акціям. У листопаді 1970 року в Україні московські окупанти безправно судили вдруге Валентина Мороза, що гідно обороняє права української нації — її культурну та політичну особистість. Що в цій події важливого?

Важливо в ній те, що Валентин Мороз не лише не покаявся і свідомо прийняв тюремні муки за українське право, але своїм прикладом спонукав своїх земляків до подібної гідної поведінки: ніхто з них, навіть ті, кого він критикував за слабкість національного хребта, не свідчив неправдиво проти Валентина Мороза. А спонук для таких „свідчень" не бракувало тепер, як це бракувало їх і на таких процесах у минулому.

Ця іскра гідности, що її викресало в своїй душі молоде покоління, є здобутком всього українського суспільства, що живе під московським ярмом. Це гідне діяння наших земляків повинно сповнити почуттям гордости і гідности кожну людину українського роду в широкому світі. Особливо наша молодь, яку так захопив цей відносно молодий історик-педагог і публіцист, повинна взяти собі його подвиг і гідну поведінку його учасників за приклад для наслідування. Бо лише тоді, коли українець стоятиме за українця незалежно від усіх різниць між ними; лише тоді, коли кожен з нас обстоюватиме українську справу незалежно від обставин, у яких живе, світ шануватиме нас як справжню націю. Бо тоді ми внутрішньо будемо живою суверенною нацією, а не лише на папері державницьких актів.

Державний аспект

Минулорічну подію можемо розглядати також у рамках таких державницьких актів, що надали б їй глибшого й історичного сенсу. В листопаді 1917 року відновлено українську державу — Українську Народну Республіку з власним урядом, що його визнали тодішні великодержави Франція та Великобританія. Ця подія перекреслила 150 років неволі і бездержавности українського народу. А в листопаді 1918 року західньоукраїнські землі (Галичина, Буковина, Закарпаття та західня Лемківщина) відновили українську державність після майже 600 років. Це був у цілому вільний вияв прагнень українського народу на переважній більшості його території до власного державного життя. За цей ідеал страждають молоді українські патріоти і нині в поневоленій Україні.

Мені здається, що цих аргументів вистачає для того, щоб визначити День Української Гідности на початок листопада і заохотити нашу молодь бути авангардом у маніфестуванні цього основного почуття. В такий день можна успішно провести могутні масові демонстрації в усіх центрах українського поселення. Тоді парляменти та різні державні установи, як теж Об'єднані Нації, проводять свої сесії і відкриті на наш моральний тиск. Загал суспільства в той час також уважніше п р и глядається державним та міжнародним подіям. Тому й активність нашої молоді на ту пору спроможна привернути увагу державних чинників та громадської думки світу до українського питання з кращими результатами, ніж в будь - який інший час.

А з внутрішньоукраїнської точки зору саме зосередження уваги на позитивному здобутку української людини може мати оздоровчі наслідки для всього нашого суспільства. Спрямувавши нашу увагу на найбільш суттєвий аспект існування і боротьби сучасного українця — за гідність і свободу українського народу! — можна викресати іскру вогню, що освітить нам шлях в епоху дедалі зростаючої розгублености і збентежености.

Теодор Данилів

ПРОБУЄ ЛІКВІДУВАТИ ФРОНТ

У Лондоні виходить журнал польських соціялістів п. з. „Лєви Нурт" („Ліва Течія"). У його 3-му числі (літо 1970 р.) була надрукована стаття українця Костянтина Зеленка п. з. „Фермент в Україні", в якій він інформував польського читача про той фермент, який шириться тепер на наших землях та про його чільних представників Дзюбу, Чорновола, Караванського, Мороза та інших. Журнал „Лєви Нурт" висилається у певній кількості примірників до Польщі.

У зв'язку із вміщенням в ньому вгорі згаданої статті п. Зеленка лідер польських соціялістів у Лондоні в листі до автора писав: „Число третє „Лівої Течії" дійшло до Польщі, і то у досить великій кількості. Ваша стаття, судячи з відзивів, які до мене дійшли, дуже сподобалась".

К. Зеленко вмістив також інформаційну статтю про Україну п. з. „Вспулчесна Украіна" (Сучасна Україна) у польському п о л ітичному квартальнику „Трибуна" (4-ий квартал, 1969).

П. Костянтин Зеленко, журналіст і політичний діяч середньої ґенерації, належить до гурту думаючих людей, які вважають, що ми, українці, маємо багато фронтів, на яких воюємо, і тому треба робити щось, щоб їх кількість зменшувалась, а заощаджену енерґію і засобе вживати на кращі цілі. Він поставив собі за завдання ліквідувати, радше допомагати ліквідувати українсько - польський фронт, і на тому полі має вже певні успіхи.

Правда, у нас це не надто популярна робота, але — на думку п. Зеленка — хтось мусить і її робити. І він це робить.

В Лондоні існує Польсько-Українське Товариство. Костянтин Зеленко та консул К. Трембіцький є головами товариства, чергуючись кожного року на цьому становищі. На відтинку цього товариства відбувається досить жвава діяльність українців і поляків, ціллю якої є вияснити різні драстичні проблеми українсько - польських відносин або принаймні дискутувати їх в атмосфері толерантности й вирозуміння.

Це дає п. Зеленкові можливість вести таку роботу не тільки на форумі згаданого товариства, але також поза ним — на сторінках таких газет, як „Дзєннік Польскі", „Тидзєнь Польскі" і „Газета Нєдзєльна" в Лондоні, в яких він вмістив цілий ряд поважних, часом полемічних своїм характером, статтей на тему польсько - українських відносин, що мали широкий відгомін. Згадати тут можна хоч би дві великі його статті про Люблинську Унію (початок 1970 р.) та реакцію польських діячів на неї на сторінках часопису „Тидзєнь Польскі".

Багато поляків у листах до редакції згаданих газет складають признання п. Зеленкові за об'єктивність у підході до проблем, а часом навіть „за відкривання їм очей" у справах, про які вони були досі односторонньо інформовані.

Статті п. Зеленка мають, зокрема, значний і добрий вплив на спосіб мислення в українських справах молодого польського покоління, в більшості того, що народилося вже або виросло поза межами Польщі і про український погляд у тих справах довідуються вперше із його статтей.

З життєпису п. К. Зеленка інтересний, зокрема, один факт. Він — холмщак. Під час останньої війни на його дім напали були польські партизани і вбили його брата, а він сам ледве врятувався від смерти. Під час другого їх нападу його поранили. Отже, не було б дивним, коли б п. Зеленко зовсім іншим „духом дихав" на поляків. А все ж таки він добро справи ставить вище, ніж свою особисту кривду, і веде свою працю для ліквідації українсько - польського фронту, бо вважає, що це справа потрібна.

Але п. Зеленко діяльний не тільки на відтинку польсько - українських відносин. Його діяльність поширюється і на сектор міжнаціональний на терені Британії. Він є одним з основоположників т. зв. Міжорганізаційної Групи зв'язку екзильних організацій Центральної і Східньої Европи, яка постала на початку 1970 р. Ця Група об'єднує 14 екзильних національних організацій. Два роки тому в Лондоні влаштувала вона дуже вдалу демонстрацію проти виступів Ансамблю Червоної Армії в Лондоні і інших містах Британії. Про це свого часу інформувала читачів „Свобода". І ще на одному відтинку є п. Зеленко діяльний. Він — заступник голови англо-українського Т о вариства „Мазепа" в Лондоні, яке ставить собі за завдання інформувати британську суспільність про Україну та українські справи, з'єднувати для цього британських приятелів. Згадане Товариство влаштувало з нагоди роковин 22 січня у Палаті Громад Британського Парляменту 30 січня 1970 р. прийняття, на якому п. Зеленко від українців виголосив знамениту промову. І про це теж інформувала свого часу „Свобода".

Софія Наумович

ДВА ЮВІЛЕЇ, ЧОТИРИ КУРСИ ТА БАГАТО ІНШОГО

(2)

На окрему увагу заслуговує пресова конференція, що її зорганізували студенти для української преси. Треба признати, що наші журналісти численно відгукнулися від таких органів: „Християнський Г о л о с", „Шлях Перемоги", „Мета", „Українське Слово", „Свобода", „Вільний Світ", „Слово на Сторожі", „Український Самостійник", „Рідна Школа", Бюлетень УВУ, Союз Українських Журналістів.

Конференцію відкрив секретар ЦЕСУС'у Зенон Зварич з Канади. Голова СУСТЕ з Англії Б. Дроздовський подав коротко про те, що студентська конференція „Україна 71" відбувається у днях 8-15 серпня в Мюнхені і має на меті простудіювати „духовий образ молодого українця". Вона проходить дуже добре при тісній співучасті професорів УВУ, зокрема ж його ректора. Відбулися вже доповіді мґра Володимира Дідовича на релігійні теми, що глибоко цікавлять студентську молодь, зокрема ж щодо справи патріярхату, то ж вони вдячні за докладне з'ясування цього питання. Замість доповіді хворого в той час мґра І. Антохія про 50-річчя ЦЕСУС'у, відбулася дискусія на цю тему, на якій один студент із Чехо - Словаччини цікаво розповідав про здушення прoбликсів волі в цій країні. Окремо ред. Володимир Леник говорив про організацію українських середніх шкіл на еміґрації. ЦЕСУС підготовляє до друку переклад на англійську мову творів Валентина Мороза „Серед снігів" та „Заповідник ім. Берії", як теж українською мовою збірник про студентські дії в обороні Мороза та історію українського студентського руху.

На запитання журналістів дуже добре і вичерпно відповідав З. Зварич. Він сказав, що на пожвавлення студентської діяльности у Канаді вплинув франко-англійський спір, який заставив призадуматися наших студентів і над українською самобутністю (ідентичністю). Прірва між поколіннями, на думку студентів, у нас менша, ніж в інших народів, бо всіх нас єднає відношення до України та спільні змагання для її визволення. Щодо релігійних питань, зокрема Патріярхату, то ЦЕСУС вислав звернення до всіх наших Єпископів, щоб вони змагали до автономности (помісности) Української Католицької Церкви, завершеної патріярхатом. Студенти вітають кожний вияв спротиву в Україні і радіють, що боротьба там не припиняється. ЦЕСУС підтримує необхідність у к раїнознавчих студій, хоч і допускає можливість інших, при обов'язковій участі студента в українському житті. Тут проф. Рудницький навів факт, що вже за часів Огоновського всілякі медики і техніки вписувалися рівночасно на студії української мови. Цю традицію слід якнайширше пропаґувати.

І врешті обидва студенти звернулися до української преси, щоб вона їм слала свої видання на адресу ЦЕСУС'у: 83 Крісті ст., Торонто, Канада. Ректор УВУ запросив учасників пресконференції на чарку вина, а після того всі подалися до викладової залі, уже вщерть заповненої студентами та публікою, щоб прослухати мистецьке читання найкращого твору Лесі Українки „Боярриня". Філософське введення прочитав проф. Кульчицький, слова дійових осіб передали докторанти: І. Овечко, О. Шавес, Є. Федоренко, І. Стахів, Н. Орловська, М. Ткач, В. Ремпель і післяслово О. Вітошинська. Безсмертний твір Лесі Українки прослухали всі присутні з великою увагою, підкресливши заслугу проф. Кульчицького у виборі цього твору, промовчаного і недрукованого в Україні.

Наступною імпрезою заходами проф. Кульчицького був філософічний панель на тему „Пошуки справжньої людини" з участю нових д-рів І. Овечка та Р. Трача з запрошеними о. прелатом Голинським (який висловився на тему християнського поняття „справжньої людини"), дискутантами та проф. В. Ленкавським, що дуже доречно виділив зі загальної теми — ідеал модерної української людини за окресленнями В. Мороза та Є. Сверстюка.

На закінчення студентської конференції відбулися у приміщенні на Пазінґу концерт і забава. Програму концерту виповнило тріо „Конвалії", яке проспівало низку пісень. Свіжі, чисті голоси, під звуки трьох ґітар, дуже добре виконали народні пісні, але молодій публіці найбільше сподобалися композиції Марусі Юрків до поезій Василя Симоненка, що їх співачки виконували так піснею, як і мелодеклямацією. Найглибше враження справила пісня „Мати" (слова невідомого автора) про малого хлопчика, якого до матері не пускають „колючі дроти". У розмові з журналістами „конвалійки" заявили, що їхня мета: популяризувати піснею твори наших геройських поетів з України.

Іншого роду розваговим вечором була зустріч з Володимиром Яневом — поетом, що зібрала у Домі Зустрічей рекордове число приявних. У 45-річчя літературної творчости В. Янів прочитав „ліричний" життєпис, у якому поетичною мовою розказав про своє дитинство, самотність, пластування, обов'язки, революційну боротьбу, в'язницю, війну тощо. З тих циклів запам'яталися вдалі вислови про те, що у в'язниці „те лише є, що вже було", що в'язні „зі спогадів

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Вовчук

НОВІ ВІТРИ ПОВІЯЛИ — ПОГОДА ЗМІНЮЄТЬСЯ

(РОЗВАЖАННЯ ПРО НОВИЙ КУРС АЗІЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

(2)

В передвиборчій кампанії 1968 року Ніксон заявляв, що в інтересах „ґльобальної безпеки необхідно залучити Китай до світової спільноти, як великий і прогресивний народ, а не як центр світової революції". Чи поліпшить новий курс азійської політики, що прискорено формується в поширених контактах, міжнародне становище ЗСА і „ґльобальну безпеку" — судити передчасно. Але цей курс захитає існуючий балянс гри двох сил, надпотуг, як їх називають. Очевидно, що СССР не лишиться байдужим до нової конструкції політичного укладу в світі. Але участь на світовій шахівниці нової сили Китаю поруч з СССР, коли обидві сили намагаються стати „центром світової революції", може прискорити розв'язку нинішньої напруги в світі.

* *

В Китаї добре знають, що В'єтнамська, вірніше Індокитайська війна є дуже непопулярною в ЗСА. Знають і про наші економічні ускладнення, спричинені головним чином війною. Двадцять років тому ЗСА мали дещо подібну ситуацію під час Корейської війни. Тоді ініціятива в справі перемир'я прийшла не від Північної Кореї і не від Китаю, які спільно воювали, а від Москви, що, стоячи збоку, диригувала. Коли в Кремлі побачили, що продовження війни не корисне для московського царства, то пустили голуба миру.

Пекін не зацікавлений у продовженні в'є т н а м ської війни, особливо після останніх потягнень Москви в теплих водах азійського простору. Маневри московської фльоти розкрили наміри Кремлю — закріпитись в Індійському океані. А закріпившись в ньому включити у сферу своїх впливів і контролі південно-східні простори Азії. Ці наміри розгадали у Вашинґтоні і в Пекіні. В розмові з Ґі Чітлем, керівником австралійської лейбористської партії, Чу Ен-лай заявив, що Китай з гід н и й взяти участь в якійсь конференції в справі Індо-Китаю, коли їй нададуть більш азійського характеру". Натяк на домінуючі нині московські впливи у Північному В'єтнамі.

Незацікавленість Китаю в продовженні В'є т н а мської війни є логічною, коли зважити на різке загострення у відносинах СССР і Китаю, на поладнання якого виглядів немає. Щодо ЗСА, то хоч в Пекіні й лають „американських імперіялістів", але куди сильніші громи й блискавки скеровують проти „соціялістичного імперіялізму", вважаючи СССР ворогом число 1. Китайське керівництво добре знає, що ЗСА ніколи на територію к и т а йських просторів посягати не будуть. Ніякої небезпеки збоку ЗСА для Китаю його керівництво не бачить. Що інше СССР.

У китайсько-московсь к і й напрузі головним є, на мій погляд, не ідеологічні розходження, а територіяльний конфлікт, обґрунтовані обвинувачення Пекіну в захопленні Росією (царською і большевицькою) біля 1 мільйона квадратових кілометрів китайських просторів. Обидві сторони, не знаходячи розв'язки геополітичної напруги, концентрують щораз більші мілітарні сили по обох боках кордону, що тягнеться на біля 5.000 миль. Нині на цих кордонах сконцентровано півтора мільйона московського війська, забезпеченого модерною зброєю, а по другому боці не менша кількість китайського.

Під час кількагодинної розмови з Чу Ен-лаєм, змістовної і цікавої, американський журналіст Джеймс Рестон побічно зачепив цю проблему. Китайський прем'єр, не виключаючи м о ж л и вости війни, досить спокійно зауважив: „Ось чому ми копаємо підземні тунелі-сховища. Ви напевно знаєте про це". Джеймс Рестон підтвердив, що він так і зрозумів, що робиться це для захисту столиці. „Не тільки столиці — жваво додав Чу Ен-лай. — Такі ж тунелі викопані в більшості середніх міст Китаю". („Ню Йорк Таймс". 8 10 ц. р.).

Конфліктна ситуація на Далекому Сході, що триває роками, переходячи часом у збройні удари, змушує керівництво московської імперії шукати відпруги на Заході, ніби йти на поступки, щоб забезпечити своє запілля на випадок зудару на Далекому Сході. Зміна московської політики супроти Західньої Німеччини, як і настирливе домагання скликати европейську нараду для забезпечення миру в Европі і дипломатичні залицяння Москви до ЗСА — все це ще більше насторожило китайський уряд відносно „дружньої політики" Москви у відношенні до Китаю. Вона хоче мати вільні руки на Заході і коли не приязнь, то невтралітет ЗСА. А забезпечивши своє запілля на Заході, розправитись з китайськими „відступниками" від московських позицій ленінізму за брежнєвськими принципами, як то було у Чехо-Словаччині, або у війні розв'язати конфлікт з Китаєм.

В Пекіні до цього готуються. Втихомиривши „культурну революцію", почали шукати виходу з ізоляції, приспішено в і д н овлювати розірвані дипломатичні зносини. На початку 1971 р. Китай встановив дипломатичні зв'язки з 53 державами світу. В існуючій напрузі з СССР для Китаю дуже важливим є мати невтралітет ЗСА, як і економічно-торговельні відносини, в яких зацікавлені обидві сторони. Уряд ЗСА не раз підкреслював, що не в інтересах американської політики встрявати в спір колись „братніх сусідів". Хто-зна, чи й „культурна революція", про страхіття якої ще й досі багато пише московська преса, не мала одним із своїх завдань розправитися з політичними прибічниками Москви, підкреслити повний ідеологічний розрив з нею. „В перебігу так званої „культурної революції" антисовєтизм в політиці китайського керівництва набув небувалих форм і величезних розмірів" („Международная Жизнь", ч. 8, серпень 1971).

* *

Автори книги „Зовнішня політика КНР", підготовленої до друку Інститутом Далекого Сходу Академії Наук СССР, зближення Китаю з ЗСА пояснюють так: „Зазнавши провалу в намаганнях змінити зовнішньополітичний курс країн соціялістичної співдружби в бажаному для нього напрямку, Пекін став перед серйозною кризою на міжнародній арені, оскільки КНР опинилась у небезпечному становищі одночасної конфронтації із імперіялістичними ЗСА і з країнами співдружби соціялізму. Вихід із зовнішньополітичного сліпого кута, в якому опинилась країна внаслідок розриву з країнами співдружби соціялізму, маоїсти почали шукати в зближенні з американськими імперіялістами" (ст. 146-147).

(Продовження буде)

Заклик до Української Американської Спільноти

Сл. п. сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен перед Республіканською Конвенцією 1968 року ознайомлюється із переданою йому збіркою документів В. Чорновола про розвиток подій і фермент в Україні. На фото: сен. Дірксен (другий зліва) під час зустрічі з представниками українців у Чикаґо, що в ній брали участь (зліва): Михайло Олек, гол. радний УНС Мирон Куропась та гол касир УНС Петро Пуцило.

Для відзначення світлої пам'яті сенатора Еверетта Мек-Кінлі Дірксена, що помер 7-го вересня 1969 р., рішено за ініціятивою і під патронатом визначних американців, як президента ЗСА — Ричарда М. Ніксона, кол. президента Линдона Б. Джансона та членів Конґресу обох партій і інших достойників, вшанувати Покійного створенням Фундації Е. М. Дірксена у формі Бібліотеки — Студійного Центру і на її осідок вибрано місце народження його — а це Пекін, Іллиной. Ця установа — Фундація має бути створена з приватних добровільних датків всього населення Америки, а не з державних фондів.

Ім'я сл. п. Е. М. Дірксена є тісно пов'язане не лиш зі Сенатом ЗСА, але також з нашою українською спільнотою в Америці. Українські провідники в ЗСА могли завжди числити на його щиру пораду в українських загальних справах і на його поміч. Покійний був спонзором дуже важливого закону для охорони тих іміґрантів, яким грозила депортація за неточности в іміґраційних документах. Його голос був дуже помічний в справі дозволу на побудову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні, а також у справі резолюції Конґресу про щорічне відзначування Тижня Поневолених Народів. Хто не пам'ятає його знаменитих промов на українських імпрезах, конвенціях і т. п.

Українсько-американська спільнота має тепер дуже добру нагоду віддячитися бодай частино покійному Сенаторові своєю пожертвою на Фонд Побудови Бібліотеки Студійного Центру для увіковічнення його пам'яті. Кожен з нас, що розуміє і знає про великі діла Покійного — повинен хоч би найменшим датком зареєструвати своє ім'я в Пропам'ятній Книці цієї Фундації.

Для переведення збірки серед української спільноти в ЗСА зорганізувався окремий Громадський Комітет, зложений з представників різних організацій, який звертається з гарячим проханням складати свої датки на згадану ціль. Не важливе як високі будуть ваші пожертви, важливе, щоб вони були масові. Заповняючи нашими прізвищами масово сторінки Пропам'ятної Книги цієї Фундації виявимо тим способом всьому американському загалові, що ми, українці, вміємо оцінити і вшанувати заслужену людину.

Місяць вересень, 1971 р. особливо призначений для переведення масової збірки на цю шляхетну ціль. Ваші пожертви просимо складати або пересилати поштою на ось такі окремі конта в наших касах, а саме:

Sen. Dirksen Library Fund „Selfreliance„ FCUnion — 2351 West Chicago, Ave., Chicago, Ill, 60622. Число конта: 7916. або „Security" SLAss'n — 936 North Western Ave., Chicago, Ill. 60622. Число конта: 5965.

Слід відмітити, що всі пожертви на ту ціль є звільнені від федерального доходового податку (Income Tax exempt) під ч. 366-132816 — 501 (C) (3).

За Український Громадський Комітет Фундації Бібліотеки ім. Сен. Е. М. Дірксена:
Роман І. Смук — голова
Чикаґо, 20 серпня 1971

КОМІСІЯ В СПРАВАХ ЦІН ДОЗВОЛИЛА автомобілевій індустрії підвищити ціни на авта моделів 1972 року, але не вище максимальних цін на такі ж авта в 1971 році. Ті максимальні цьогорічні ціни є трохи нижчі від звичайних, бо саме були обнижені для випродажу старих моделів.

Українці Пенн-Огайської округи відзначають 50-ліття УАПЦеркви

В жовтні ц. р. сповниться 50 років з часу відродження Української Автокефальної Православної Церкви. Цю славетну річницю відзначають українці у всіх країнах Вільного Світу. Виніс постанову про відзначення її і УП-й Собор УПЦеркви в ЗСА. Згідно з цією постановою і з благословення Голови Консисторії УПЦ Владики Мстислава, Пенн-Огайський Деканат також ухвалив відзначити 50-ліття відродження УАПЦеркви урочистим святкуванням на терені своєї діяльности.

Для ведення всіх справ, по організації святкування, обрано Ювілейний Комітет і до його почесної президії запрошенно пропресвітера Дмитра Лещишина й протоієрея Степана Ганкевича, а на голову ділової частини Ювілейного Комітету—маґістра Івана О. Норку.

Святкування відбудеться в неділю 3-го жовтня ц. р. на Пармі, Огайо за таким порядком:

а) Урочиста архиєрейська Літургія в свято-Володимирській церкві, при участі дооколичного духовенства.

б) Академія-Концерт в залі „Норманді Гай Скул", при участі Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, початок о 4-ій год. Ювілейну доповідь виголосить магістер богословія, Олександер Воронін.

Закликаємо приєднатися в цей день до всенародного святкування і тим засвідчити свою національну-державницьку свідомість та високу гідність християнина й людини!

Закликаємо спільно вшанувати Світлу пам'ять мучеників, що віддали своє життя за друзів своїх, за Рідну Українську Автокефальну Православну Церкву-Мученицю.

Ювілейний Комітет

УКРАЇНСЬКЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

способами, тим сучасним володарям нарешті належиться відділити також і державу від Церкви та не втручатися в її внутрішнє життя, давши нарешті всім віроісповіданням і релігійним спільнотам у своїй країні повну релігійну свободу і незалежність. Відомо, що й сьогодні йде там жорстоке обмеження та переслідування релігійного життя і релігійних діячів, особливо тих, які мають відвагу домагатися повної релігійної свободи".

„Про своє релігійне життя і приналежність мають рішати самі вірні і дані народи, без втручання в ці справи „старшого брата" чи то совєтського уряду, як це сталося там з ліквідацією в найбільш інквізиційний спосіб Української Автокефальної Православної Церкви, Української Католицької Церкви, а також Української Євангельсько-Реформованої і Лютерської Церков, які були ліквідовані совєтською владою без якогобудь протесту з боку Російської Православної Церкви, тобто за її тихою згодою. До сьогодні нічого не відомо про те, де і як загинули маси духовних і світських церковних діячів і звичайних вірних, між ними і митрополит Української Автокефальної Православної Церкви — Василь Липківський, якого вповні можна вважати українським Іваном Гусом. Таке втручання порушує основні права людини і народів на їхнє вільне і незалежне життя, які є дані їм самим Творцем, а навіть є на папері загарантовані Об'єднаними Націями, до яких належить і Совєтський Союз . . ."

Недуга Редактора Івана Сирника

Вінніпеґ.—Згідно з повідомленням „Нового Шляху" з 28 серпня ц. р., головний редактор тижневика „Український Голос" Іван Сирник перебуває вже від довшого часу кількома наворотами у лікарні. Ред. Іван Сирник є одним із видатних українських діячів Канади, першим заступником президента Комітету Українців Канади і провідним членом Союзу Українських Самостійників.

Посвячення Прапора 23-го Відділу ОДВУ

День 1-го серпня 1971 р. залишиться надовго в пам'яті членів 23-го Відділу Організації Державного Визволення України та гостей-учасників посвячення прапора Відділу. 23-ий Відділ ОДВУ — це один з найстарших в ЗСА, заложений в 1933 р. Цей Відділ мав свій прапор, що зараз находиться в православній церкві в Аллентавні та став власністю парохії так, що Відділ рішив справити собі новий прапор.

Св. Літургію відслужив капелян Оселі, о. Богдан Левицький у сослуженні оо. сов. С. Даша та В. Головінського, прапор в руках відпоручника Центральної Управи ОДВУ п. М. Белендюка та в асисті членів сусідніх Відділів ОДВУ та Братніх Організацій як теж запрошених „кумів" посвятили всі три отці. З черги член ЦУОДВУ п. В. Різник після виголошення промови, передав посвячений прапор голові 23-го Відділу, п. Музичці. При кінці акту посвячення, о. сов. С. Дашо вніс „Многоліттєвіє" членам 23-го Відділу. Співом церковно-національного Гимну „Боже Великий" закінчилася перша частина врочистости.

О год. 1.45 по пол. у великій залі Оселі зібралися члени 23-го Відділу, відпоручники ЦУОДВУ та інших Відділів засіли до спільного обіду. Тостмайстер п. М. Белендюк попросив о. пароха провести молитву. Отець Вареник, парох української православної церкви в Аллентавні заінтонував молитву „Отче Наш", і разом з ним відспівали всі присутні. Отець парох Вареник поблагословив страви. Після обіду, п. Белендюк прохав до слова майже всіх присутніх, що складали привіти та побажання 23-му Відділові, а при цьому жертвували добровільні датки на прапор. Висота датків була від 5-20 дол., а сума їхня винесла 320 дол. Головну промову під час цієї частини свята виголосив представник Ц. Управи п. проф. д-р П. Стерчо. Спільний обід закінчився подякою голови 23-го Відд. п. Музички всім присутнім за участь та жертвенність. Не зважаючи на непевну погоду на св. Літургії в Лігайтоні зібралося кількасот осіб.

И. Н.

Марія Петрівна Туркало

У перші роковини смерти св. пам'яті Марії Петрівни (28-го липня 1970 р.) зібралася невелика громада рідних і приятелів пом'янути й помолитися за спокій її душі.

У суботу 31-го липня ц. р. на Українському Православному Цвинтарі всч. Отець Петро Сагайдачний відправив панахиду на могилі Покійної.

Всч. панотець Петро згадав пройдений її шлях в своєму слові на панахиді, над могилою. „З нагоди першої сумної річниці смерти Марії Петрівни, дружини інж. К. Т. Туркала, матері й бабусі присутніх тут синів і внуків, ми відслужили панахиду і помолились Богові, як наказує наш християнський обов'язок, наша віра і звичаї українського народу.

Сьогодні ми поминаємо Марію Петрівну-матір-страдницю, представницю того народу і тієї країни, де материнське горе таке велике, що перевищує будь-які межі людської уяви й фантазії.

Повну чашу горя довелося випити й нашій покійній Марії Петрівні. Етапи, які пройшла Покійна на шляху шукання місця якогось притулку для себе і своєї родини—це: Київ, Ханжонково, Єнакієво, Макієвка і знову Київ, (а К. Т. Туркало вже одинцем іще відвідав й Московщину)—ось ті жорстокі етапи і страждання, які безповоротно забрали від неї і юні літа, і мрії і радість життя. За неповних двадцять років часу одруження і до другої світової війни, перейшла вона і перестраждала той похмурий шлях скитання на „рідній, не своїй землі".

Боже Провидіння, продовжило той шлях скитання і вказало дорогу, аж до цієї країни волі. „Щасливі вигнані за правду", сказав Христос, „бо їх є Царство Небесне".

Смерть є загальний уділ всіх людей, але безсмертя здобувається великими зусиллями духа-терпінням.

Життя і смерть ідуть разом: умирають люди, але нарід живе,-нарід безсмертний. „Їх душі—вічно живі, рідні нам душі-єднаються з нами, підбадьорують в нас силу, підтримують надію, накладають на нас певні завдання й обов'язки до нашої неньки—України. (Митр. Василь Липківський проповіді).

Невіджалувана могила незабутньої Марії Туркало, ласкавої Вашої Матері, кличе нас до праці, накладає на нас обов'язки боротись за кращу долю українського народу.

Там же на цвинтарі під тінню дерев відбулася поминальна трапеза всіх присутніх. Ще довго велися розмови на різні теми, а головним чином про померлих, яких при тій нагоді згадували. Роз'їхалися й розійшлися під враженням, що виконали свій християнський обов'язок.

Ф. Бульбенко

ДВА ЮВІЛЕЇ, ЧОТИРИ КУРСИ ТА БАГАТО ІНШОГО

(Закінчення зі стор 2-ої)

петлю плетуть в безділлі ночі", що війна прийшла полякам „смерчем кари" за „святині у руїні" (очевидно, православні на Холмщині), коли „зима в волоссі, а в мислях літо" і людина опиняється „в багатолюдній самотині". Ця книга „трагічного оптимізму", яка матиме назву „Мрія і слово", дала надхнення молодому композиторові Андр. Шулеві скомпонувати для кількох поезій музику, а до мелодеклямації „Сумерк" докомпонувати музичну ілюстрацію. Пані Світлана Микитчак мала нелегке завдання проспівати до слів Янева „Настрої" та „Іній у волоссі", при дуже модерному та динамічному акомпаніяменті самого композитора. Цей оригінальний вечір здобув собі прихильність публіки, яка сердечно гратулювала трьом виконавцям.

Крім звичайних доповідей мюнхенської громади, у цьому згущеному імпрезами вакаційному часі відбувалися й не зовсім звичайні. Такими були, наприклад, покази ропродукцій Дюрера у його 500-ліття — завдяки неґативам д-ра М. Гоція абож висвітлення кількох дуже добрих фільмів п. Степана Процика з життя УВУ, що теж знайшли признання, зокрема у приїжджих глядачів.

З другого ж боку, гостинні доми українських громадян Мюнхену запрошували приїжджих, щоб з ними ближче познайомитися та обмінятися думками про різні справи. До таких гостин, у яких не обід чи вечеря грали головню ролю, зараховували б ми вечірку у панства Качуровських, де можна було оглянути чудову монографію Бориса Крюкова та прослухати новий роман письменника Ігоря Качуровського; прийняття у пп. Мацюрків, на якому проф. Рудницький читав свій дотепний репортаж про „Влеса", вечерю у панства Шахів, при якій господар сипав мов з мішка подіями і прізвищами, що їх він зберігає у своїй подивугідній пам'яті; студентське зібрання у пані проф. Сулими-Бойко, на якій вона виявила оцінки колоквіяльних завдань, та інші цікаві зустрічі. Проте, чи не найбільшою участю втішаються постійні традиційні прийняття у пані Олі Пеленської, яка через свою вірну „зв'язкову" з УВУ, пані О. Дучимінську, каповідає, що „хто тільки гавка, квака" має з'явитися до неї на „борщ і вареники"...

Так на виснажливій інтелектуальній праці, як і на милих, культурних розвагах, добігали кінця мюнхенські дні, позначені промоціями нових докторів, з дотриманням споковічного ритуалу, під час якого наш „камерамен" „Тадзьо" фотографує зворушені обличчя промованих, а всі присутні звеличують цю подію повстанням з місць та співом „Ґавдеамус". Такі промоції кінчаються часто на другому поверсі будинку ДУН, де його господар, м-р Володимир Забавський, уміє зарадити найгіршому лихові студента — провалові при іспиті — чаркою якоїсь „міцної" або ж, навпаки, заспокоїти свіжоспеченого доктора, якому „море по коліна" і важко ввійти у нову, з таким зусиллям здобуту, шкуру. Тут же, на другому поверсі вирішуються й усі світові проблеми: від значка на лист до влаштування альпійської чи „швабінґської" прогулянки і від вибору теми дисертації до проблеми „бути чи не бути" українській еміграції.

У ДАНАНҐУ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВІДБУВСЯ похорон другого вже ветерана В'єтнамської війни, молодого в'єтнамця, який обілляв себе ґазоліною і підпалив себе, на знак протесту проти передвиборчих обманницьких махінацій президента Нгуєна Ван Тіє. У тому похороні взяв участь віце - президент Нгуєн Као Кі, антаґоніст названого президента. Він зрікся своєї кандидатури на президента у протесті проти фальшування виборів.

З 13-ГО ВЕРЕСНЯ В НЮ ЙОРКУ розпочинається шкільний рік. Автомобільний Клюб Ню Йорку вирішив на всіх головніших місцях вивісити у місті оголошення-остороги для автомобілістів: „Обережно, школи відкрито!"

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

З глибоким смутком повідомляємо, що 22-го серпня 1971 року померла

АПОЛІНАРІЯ ЛЮСЯ БАРВІНОК-КАРАБІНЕВИЧ-ЛОПУХОВИЧ

член Фундації Академії.

Синові Миколі і Друзям Покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Знайомими, що дня 27-го серпня 1971 р. відійшов у Вічність на 74-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п. АНТІН КУХАР

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 29-го серпня 1971 року в год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Quinn Funeral Home в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся 30-го серпня 1971 року.

Горем прибиті:

СТЕФАНІЯ — дружина
МІЛЯ ІВАНІВ — донька з мужем БОГДАНОМ і синами: БОГДАНОМ, РОМАНОМ і ВОЛОДИМИРОМ
ЕДВАРД — син з дружиною ОЛЕЮ і дітьми: ЛЕВКОМ, ХРИСТЕЮ й АНДРІЙКОМ

Помер Дмитро Ерстенюк

Рочестер, Н. Й. — В п'ятницю 13-го 8 1971 року в шпиталі помер на 78-му р. життя, після довгої і тяжкої недуги, видатний український діяч — Дмитро Ерстенюк. Він народився 5-го 9 1893 р. в Галичині село Перерісль, повіт Надвірна. Скінчив гімназію в Коломиї, студіював право, але українські суспільно - громадські й домашні обставини не дали йому змоги закінчити студій. Бувши студентом, був він управителем Академічного Дому у Львові, що його уфундував бувший український меценат — Євген Чикаленко, виділивши на цю справу 50 000 карбованців.

Молодий, енергійний і свідомий боротьби за незалежність нашого народу, брав участь у Визвольних Змаганнях, в складі Української Галицької Армії УГА, за Українську Самостійну Соборну Державу — УНР, як старшина, на еміграції був піднесений до ранги поручника.

Після відходу війська УНР на захід, Дмитро Ерстенюк повернувся до дому в Галичину й працював як обласний ревізор Української Кооперації в Галичині під Польщею, у Львові.

Перед навалою червоного війська в Галичину в 1944 р. Дмитро Ерстенюк з дружиною і 4-ма синами подався на Захід. Після всіх мандрівок і поневірянь оселився в Мюнхені — Німеччина. В 1948 р. повдовів, тому ввесь тягар родинних турбот упав на руки осамітненого Д. Ерстенюка, що утруднювало йому працю на національній ниві. Однак, не дивлячись на ніякі труднощі, він працював в партії УНДО, репрезентував в 1948 р. в організації Державного Центру УНРади як передпарлямент нашого народу. Завжди стояв на засадах консолідації всіх українських політичних сил навколо Державного Центру УНРади. Був він соборником.

Останньо був він головою партії УНДО.

Еміграційна доля в 1952 р. разом із синами закинула його в Америку, Рочестер, Н. Й. Стрінули його невідрадні й чужі обставини і малооплачувана праця. Але й тут не заломившись, зараз включився в працю на українському політичному полі, особливо в складі Т-ва Прихильників УНР він працював фінансовим референтом, уповноваженим Позички Визволення, України, довголітнім секретарем Т-ва. На всіх посадах виконував свої обов'язки своєчасно й чесно, бувши жертвенним, навіть і при низькій пенсії — як пенсіонер, про це свідчать його грамоти й листи за підписами президентів Степана Витвицького і Миколи Лівицького та інших видатних осіб як д-ра К. Панківського та д-ра Є. Приходька. Його статті часто появлялися в українській пресі.

Дмитро Ерстенюк

В 1958 р. переніс тяжку операцію. Після неї він підупав на здоров'ї і дальша його хвороба примусила його останньо зовсім відійти від політичного життя. Помер дня 13-го 8 1971 року.

Похорон був попереджений панахидами, одну з них в неділю 15-го 8 1971 р. відслужив священик Української Православної Церкви св. Покрови, прот. о. М. Куданович при співі хору, на замовлення управи Т-ва Прихильників УНР до якого належав покійний і належать його сини. Після панахиди о. М. Куданович виголосив промову про життя, боротьбу й працю Д. Ерстенюка.

Другу панахиду і похорон відслужив декан української католицької церкви о. М. Бабак. Похорон відбувся в церкві св. Йосафата в понеділок 16-го 8 1971 р. Похоронено його на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н. Й.

Після відспівання Вічная Пам'ять на панахиді, чотири сини вклякнули перед домовиною батька й помолилися Господеві за спокій струдженої його душі.

Замість квітів на свіжу могилу Дмитра Ерстенюка управа Т-ва зі своєї каси складає 25 дол. УНРаді на ведення політичної акції Визволення нашого народу з московської неволі.

Синам: Остапові, Орестові, Тарасові і Юрієві й дальшій його родині Управа Т-ва висловлює своє щире співчуття.

М. Білок
голова Т-ва

Зустріч дружинників СУМА

Дружини і Дружинники, в організаційній системі Спілки Української Молоді, залишаються для частини українського громадянства, ще й досі, чимсь новим, неясним і незрозумілим. І хоч не раз писалося про них на сторінках української преси, то всеж таки мало, коли є ще певна кількість громадян, які добачають у творенні дружин СУМ, навіть диверсію у відношенні до тієї молодечої організації.

Ми не думаємо розписуватися про організаційну структуру Спілки Української Молоді, а тільки в зв'язку з нотатками у нашій пресі про недалеку П'яту Крайову Зустріч Дружинників СУМА, хочемо вияснениям деяких моментів довести до відома загалу нашого громадянства, що Дружини і Дружинники СУМА, це ще один щабель у рості в-гору, у пр'ямуванні до висот, у бажанні здійснення засад та ідей, цієї молодечої організації.

У початковій стадії відродження Спілки Української Молоді, (вже в країнах нового поселення), всю увагу було звернено й всю енергію спрямовано на виховування дітей, на збереження їх перед асиміляцією, на охоронення їх від згубного впливу американської вулиці, на вироблення почуття гордости за українське походження і т. п. Без суперлятивів ствердити нам треба, що СУМ сповнила своє завдання і може гордитися гарними успіхами.

Напрямні й завдання для виховування юнацтва, чітко визначені й зібрані в Правильнику Юнацтва СУМ, були великою допомогою для виховників, як також для Юнацтва. Для тих одначе, що виростали вже з юнацького віку і осягали 18 років життя, не було в організаційній структурі СУМ, окремого, точно визначеного примінення. В більшості вони ставали тільки звичайними членами, хіба, що в кого були здібності, зацікавлення чи амбіції у веденні виховної праці з молодшими, тих призначувано виховниками. Коли, одначе ці молоді люди зацікавлені були суспільною чи політичною роботою, або звертали свою увагу на наукові чи мистецькі прояви, або задивлені були у спорт, як засіб виховання і збереження „у здоровому тілі, здорового духа", вони не находили можливости для вияву свого заінтересування, своїх почуттів і здібностей. Вони, спершу пасивно приглядалися, вичікуючи можливостей для вияву своєї індивідуальности, а не находячи для себе примінення—відходили і відчужувалися від того середовища, в якому зростали. Мусимо пам'ятати, що ця молодь зростала в дисципліні, зростала в почутті якоїсь відповідальности, але не находила далі почви для заспокоєння бажання вияву своїх заінтересовань і своєї індивідуальности. Та й щиро кажучи, наставлення деяких батьків, чи то громадян, до певних проблем не дуже то позитивно впливало на тих синів і дочок, які шукаючи чогось нового, чогось творчого, не находячи—відходили. Дехто дивився на тих молодих людей, як на дітей, і не старався навіть зрозуміти, що ці діти кінчали вже вищі студії і мали свої погляди на деякі справи; інші вже й одружилися і творили окреме родинне вогнище, а ще інші: верталися щасливо після відбутої військової повинности, (часто на фронтах В'єтнаму), нервово вичерпані і змучені життям. Батьки, в більшості все хотіли б бачити своїх дітей, там у рядах юнацтва й їм важко погодитися з фактом, що їхні діти, це вже не діти,—а дорослі, такі ж як вони, люди, з дещо іншим, може більш творчим світоглядом.

І, от великим досягненнням Спілки Української Молоді, треба вважати творення Міжосєредкових Дружин, в яких ті, що виростають з юнацького віку, мають змогу активізуватися і виявляти свої індивідуальні зацікавлення та розвивати свої таланти, а рівночасно ставати на свій життьовий шлях, не втрачаючи своєї ідентичности й вдержуючи тісний зв'язок з нацією з якої вони вийшли й якої частиною себе вважають.

Досі на терені ЗСА розвивають свою діяльність такі Міжосередкові Дружини: Дружина Суспільників „Сибірські вовки", Дружина Суспільниць „Карпатські Громи" та Дружина Культурниць і Культурників „Шестидесятники" ім. Василя Симоненка. Творяться теж Дружини Виховників та Дружини Ратників (фізкультурників). Не відомо нам, в цій хвилині, чи зроблено якісь заходи для створення Дружини Міжнародників.

„Сибірські вовки" відбули недавно свій Загальний Зїзд в Барабу, „Шестидесятники" заповіли свою Велику Раду (Загальний Збір), та Інавгураційну Промоцію Членів, на п'ятницю, 27-го серпня ц. р., напередодні П'ятої Крайової Зустрічі Дружинників СУМА, що відбудеться на оселі в Елленвіл, дня 28-го і 29-го серпня.

Віримо, що ділові наради, програмові доповіді, та мистецька програма з відзначенням 100-ліття народин велетнів українського духа Лесі Українки та Василя Стефаника, і 30-річчя Відновлення Української Державности та 25-ліття відновлення СУМ на чужині,—пройдуть з великим успіхом, під кличем: „Борись і добувайся Батьківщини!".

Поодинокі Дружинниці і Дружинники готуються до виступів із доповідями про окремі політичні, культурні і соціяльні процеси в сучасній, поневоленій, але нескореній Україні.

Обов'язки господарів Зустрічі Дружинників сповняють Дружинники-Культурники, творячи Команду, в такому складі: В. Курило Бостон),—командант, Ю. Романець (Сиракюзи)—бунчужний, М. Козюпа (Нюарк)—обозний, А. Легета (Дітройт)—обозна, Л. Лозинська (Ню Йорк)—писар, А. Лозинський (Ню Йорк)—мистецький керівник, О. Миськів (Нюарк)—технічний керівник. Відповідальним за Зустріч від ГУ СУМА є І. Шперналь (Філядельфія), Е. Курило (Бінґемптон)—сповняє обов'язки головного мистецького дорадника, а О. Черень (Милвокі) бере участь у Зустрічі, як головний булавний Дружинників.

Звертаємо увагу нашого громадянства, на працю і дію Дружинників СУМ-у в надії, що воно її належно оцінить, зрозумівши, що в Дружинах СУМА—зорганізований творчий, надійний елемент української молоді.

Галина Курило
Дружинниця-Культурниця
студентка соціології

Наради Т-ва „Бойківщина"

Не зважаючи на вакаційну пору, Головна Управа Товариства „Бойківщина" не перервала своєї праці. В літниськовому, надморському курорті Вайльдвуд Крест, Ню Джерзі, у Віллеж „Одеса"—в суботу дня 7-го серпня ц. р. відбулися пленарні Наради Головної Управи і Провірної Комісії Т-ва.

В неприявності голови о. Ст. Даша, нарадами проводив генеральний секретар мгр М. Утриско. По прийнятті порядку й коротких звітах ген. секретаря і референтів, приступлено до найважливішої точки відчитання і прийняття Статуту. Проєкт статуту опрацював проф. О. Татомир. Переглянула його, справила й одобрила статутова Комісія в складі: проєктодавця, д-р Миколи Ценка, мґ-ра Мирона Утриска, д-р Евгена Гурка і д-р Богдана Стебельського.

По відчитанні, дискусії і внесенні деяких поправок, Статут одноголосно прийнято й затверджено згідно із повновластями одержаними від з'їзду. Річна членська вкладка до Т-ва виносить 3 дол. Членами можуть бути не лише уродженці й мешканці Бойківщини, але теж і ті, що бажають працювати над дослідами минулого Бойківської частини Карпат та над збереженням мистецьких, народних, культурних та історичних осягів цієї вітки українського народу.

Коротко перед нарадами розіслано 3/4, число „Літопису" за друге півріччя 1970 го р. Цього року вийдуть ще два подвійні числа „Літопису". Відколи „Літопис" виходить друком, його зміст і форма стали багато кращими, він є одним із кращих реґіональних журналів.

Дуже докладно обговорено зміст 1-го тому „Монографії", до якого інтенсивно збираються потрібні матеріяли. Музей „Бойківщина" має вже поверх 400 експонатів. Для збереження цінних пам'яток вивезених з Бойківщини, проситься їх передавати до „Музею". Теж проситься пересилати знімки церков та інших будівель і краєвидів. Намічено ряд поїздок, Бойківських Вечорів та інших імпрез. Деякі з них підготовляє новостворений Відділ в Чикаґо.

Закликається всіх земляків до активної співпраці.

М. У.

ТАРЗАН, Ч. 6614. Атака на село варунґів

AFTER THE BLOODY WORLD WAR BATTLES I'VE BEEN IN, TARZAN, IT SEEMS STRANGE, SITTING IN THIS BLACK JUNGLE... UNABLE EVEN TO SEE THIS ONE!
OUR FRIENDS, THE TUPI AND BONGO TRIBES, HAVE A VALID CAUSE FOR LIQUIDATING EVIL WARUNGS, CAPTAIN WILDCAT. BUT WE'RE NOT AFRICANS... WE MUST REMAIN OBSERVERS!
O.K., TARZAN! ABUZZI'S MIDNIGHT TIMING OF HIS BAZOOKA AND GRENADE ATTACK HAS ARRIVED...
BA-VOO-O-O-M
10-11-6614

Після кривавих боїв світової війни, в яких я був, дивно мені, Тарзане, сидіти у цій темній джунґлії, без змоги навіть побачити цей бій!

Наші приятелі, сотнику Дикий Коте, племена тупів і бонґів, мають слушну причину зліквідувати злющих варунґів. Але ми не африканці — ми мусимо залишитись обсерваторами!..

Гаразд, Тарзане! Північ, що її Абуззі визначив як час для своєї атаки базуками й гранатами, настала...

Бум-бум-бум-тарах!